

Aika	18.5.2017 klo 10 - 12
Paikka	Rakennusvirasto Elimäenkatu 5 kokoushuone Rakvaario, 1. krs,
Osallistujat	Pekka Sauri, Apulaiskaupunginjohtaja, pj. klo 11 asti Timo Lehtonen, Vammaisneuvosto Pörrö Sahlberg, Yleisten töiden lautakunta Katariina Baarman, Kaupunkisuunnitteluvirasto Reija Lampinen, Sosiaali- ja terveystieteiden virasto Eeva Heckwolf, Helsingin liikennelaitos Martina Jerima, Liikuntavirasto Ritva Rautio, Vanhusneuvosto Ville Vastamäki, Kaupunginkanslia Teija Visa, Helsingin seudun liikenne – kuntayhtymä Pirjo Tujula, Projektinjohtaja, esteettömyys, sihteeri , pj. klo 11 alka- en, kohdasta 6 eteenpäin

1. Puheenjohtaja avasi kokouksen ja totesi sen päätösvaltaiseksi.
2. Osallistujat esittäytyivät.
3. Esteettömyys raideliikenteessä
Patrick Jensen esitteli diplomityönsä tuloksia, esitys on tämän muistion liitteenä (liite 1).
Keskeiset tulokset:
  - Pysäkit ovat valitettavan usein ahtaita.
  - Vaunuun nouseminen voi olla pyörätuolia tai rollaattoria käyttävälle haastavaa.
  - Kaluston esteettömyys parantunut uusien kalustohankintojen myötä huomattavasti, mutta kehitystyö jatkuu yhä.
  - Esteettömyyttä on seurattu tähän asti melko karkealla asteikolla, uusi mittaristo mahdollistaa tarkemman seurannan.
  - Esteettömyyteen liittyvien tietojen käyttäminen yli organisaatorajojen vaatii kehittämistä.
  - Esteettömyysasiamiehen osallistaminen jo liikennesuunnitelmavaiheessa on ensiarvoisen tärkeää, sillä liikennesuunnitelmissa lyödään lukkoon paljon esteettömyyteen vaikuttavia asioita, joita on vaikeaa korjata jälkikäteen.

Toimenpide-ehdotuksia:

- Taittoluiskan pyyntöpainikkeen muotoilun ja sijoittelun tarkistaminen..
- Luiskan pyyntöpainikkeen lisääminen vaunun ulkopuolelle.
- Valojen ja äänen lisääminen Articin ovien ympäristöön.
- Kuljettajien toimintatapojen yhtenäistäminen..
- Väliosavaunujen luiskaan varoitus ja fyysinen estekappale väärin sulkemisen estämiseksi.
- Katupuiden poistaminen ainakin kapeilta pysäkkialueilta.
- Pysäkkikorotuksien selvittäminen.
- Pysäkkien sijoittaminen riittävän kauas jyrkistä kaarteista ja vaihteista.
- Esteettömyysasiamiestä konsultoidaan, jos tyyppipiirustuksista täytyy poiketa.
- Jatkoissa ei suositella yhteispysäkkejä (pysäkki sekä linja-auto- että raitiovaunupysäkki).

Neuvottelukunnan kannanotot:

- Esitystä pidettiin erittäin hyvänä.
- Neuvottelukunta toivoi, että diplomityön tulokset julkistetaan.
- Eeva Heckwolf kertoi, että diplomityöstä on tekeillä tiedote ja raportti.
- Tukholmankadun ja Helsinginkadun liikennesuunnitelmista tulee järjestää yhteispalaveri kaupunkiympäristön toimialan eri toimijoiden välillä.

4. Edellisen kokouksen muistio 1/2017 hyväksyttiin muutoksitta.
5. Esteettömyysasioiden neuvottelukunnan lausunnot valtuutettu Björn Månssonin aloitteisiin
Neuvottelukunta kommentoi Pirjo Tujulan tekemiä lausuntoluonnoksia ja teki seuraavat lisäykset lausuntoihin:

Näkövammaisten kuntalaisten parempi huomiointi: lisätään kohtaan 6, että myös ulkotulet ovat vaarallisia. Kohtaan 7 lisätään seuraava lause: Valvontaan tulee saada lisää resursseja.

Huonokuuloisten ja kuurojen huomioon ottaminen: lisätään kohtaan 5 seuraava lause: Kaupungin tulee ottaa käyttöönsä turvasähköposti, jolla voi lähettää esim. terveystietoja turvallisesti.

6. Esteettömyystyö 1.6.2017 eteenpäin

Pirjo Tujula esitteli asian. Esitys on tämän muistion liitteenä (liite 2).

Esteettömyysasioiden neuvottelukunnan tilanne:

- Nykyinen esteettömyysasioiden neuvottelukunta jatkaa toimintaansa 31.5.2017 asti.
- Johtamisen jaosto käsitteli eri toimi- ja neuvottelukuntien tulevaisuutta 3.4.2017.
- Esteettömyysasioiden neuvottelukunnan tehtäviin ei esitetty muutosta.
- Kokoonpanoa voidaan tarkastella vielä erikseen asettamispäätöksen yhteydessä. Tässä kohtaa ei asiaan otettu kantaa kuin yleisellä tasolla (=säilyy suunnilleen ennallaan).
- Toimi- ja neuvottelukunnat sekä vaikuttajatoimielimet tulevat nimettäväksi tulevan kaupunginhallituksen aloittaessa. Työryhmien nimeämisestä vastaisi kansliapäällikkö.

Neuvottelukunta kävi asiasta keskustelua ja käydyn keskustelun jälkeen linjasi seuraavat kehittämistoimenpiteet eri painopistealueille:

Esteettömyysasioiden neuvottelukunnan kokoonpano 1.6.2017 alkaen

- Luottamushenkilöiden mukanaolo erittäin tärkeää keskinäisen vuoropuhelun kannalta. Ehdotettiin, että kaupunginhallituksen puheenjohtaja tai jäsen olisi edustettuna neuvottelukunnassa.
- Staran, nuorisotoimen, kulttuurin ja varhaiskasvatuksen edustajat mukaan neuvottelukuntaan.

Kaavoitus ja liikennesuunnittelu

- Pyöräilyn edistäminen: yhdistetyt pyörätiet / jalankulku, liittymäkohdat.
- Liikkumisesteisten autopaikat ja ääniopastetut risteykset paikkatietoon.
- Reittioppaaseen käyttäjäprofilointi kuten palvelukartassa.
- Pysäkkietojen päivitys säännöllisesti: olemassa olevien pysäkkien muutostyöt ja uudet pysäkit. Tietojen päivitys kuuluu Helsingin kaupungille.
- Esteettömien metrovaunujen pysähtymispaikan merkitseminen laitureilla.
- Metrot: merkitään ne vaunut, joiden lattiat tasattu niin, että ovat samassa tasossa laitureiden kanssa.
- Raide-Jokerin esteettömyydestä huolehtiminen.

Rakennukset

- Omaisuuden hallinta: rakennusten esteettömyys.
- Palvelukartan kartoitustiedon hyödyntäminen ylläpidossa ja perusparannuksissa.
- Tietojen päivitys ja puuttuvien tietojen saanti palvelukarttaan.
- Metroasemat, teatterit, konserttisalit ja kokoustilat puuttuvat toistaiseksi.
- Malli esteettömyyslausunnosta.

Yleiset alueet

- Omaisuuden hallinta: katujen, puistojen, leikkipuistojen ja pysäkkien esteettömyys.
- Talvikunnossapito, myös pysäkit.
- Tilapäiset liikennejärjestelyt: esteettömien reittien opastus.

Palvelut

- Sähköisten palvelujen ideointi ja kehittäminen , esteettömyyden huomiointi.
- Kuuloesteettömyys : valtakunnallinen ohjekortti tekeillä, pohjana kiinteistöviraston induktiosilmukkaohje. Pilottikohteet; induktiosilmukoiden asentaminen ja toimivuuden varmistaminen. Koulutus.
- Ajanvarausmahdollisuus tekstiviestillä kuulovammaisille ja henkilöille, joille puheentuottaminen on vaikeaa.
- Kosketusnäytöt näkövammaisten kannalta.
- Digi-Helsinki: esteettömyyden huomiointi.
- Olemassa olevien hissien esteettömyystiedot paikkatietoon.
- Näkövammaisten opastus.
- Kaupungin internet-sivuille haetaan esteettömyys-leimaa 2017.
- Kaupungin järjestämien tilaisuuksien esteettömyys: tehdään ohje.

Asuminen

- Asuinrakennusten esteettömyyden parantaminen: vastuista sopiminen.
- Maija Könkkölään kirjoittama julkaisu: Esteetön asuinrakennus. Julkaisun tiedot tulee tarkistaa ja tarvittaessa päivittää.
- Asunnon muutostyöt: vastuista sopiminen.

7. Esteettömyyden toteutuminen kuntavaaleissa 2017

Apulaisoikeusasiamiehen pöytäkirjan EAOK/2164/2017 30.3.2017 mukaan vaalisalaisuus toteutui Helsingissä kevään kuntavaaleissa hyvin. Äänestyspaikkoihin oli teetetty esteettömät äänestyskopit, joita käytetään myös tulevaisuudessa.

Kaikissa äänestyspaikoissa ei ollut varattu riittävästi vapaata tilaa äänestyskopin eteen. Tähän asiaan täytyy kiinnittää enemmän huomiota tulevaisuudessa.

8. Muut asiat

Esteettömyysasioiden neuvottelukunta kiitti Pekka Sauria ja Ritva Rautiota pitkäaikaisesta työstä esteettömyyden eteen.

9. Kokous päättyi klo 12. Seuraava kokous pidetään, kun uusi esteettömyysasioiden neuvottelukunta on nimetty.